

MODSPIL

TIDSSKRIFT FOR MUSIKPOLITIK *
KRITISKE MUSIKSTUDIER *
KRITISK MUSIKPÆDAGOGIK *

TEMA:
Musikterapi
Nr. 21 1983

5. ÅRG. – 1983 – NR. 21 . LØSSALG: KR. 30 . ABONNEMENT (NR. 18+4 TEMANUMRE A 48 S.): KR. 120

Indhold

Karin Sivertsen	Leder: Musikterapiuddannelsen på AUC	3
Tema: Musikterapi		
Inge Nygaard Pedersen	Vi zoomer os ind på musikterapi. Nej, ikke musik og terapi, men musikterapi	5
og Benedikte B. Scheiby	Musikterapi – eller kan musikken forandre oss?	23
Even Ruud	Klinisk musikterapi	29
Grete Lund	Interview med Søren Mühlhausen	32
Inge Nygaard Pedersen	Lille spejl på væggen der – fascination og fællesskab, ensomhed og identitet i rockmusikken	
og Benedikte B. Scheiby	(2. del)	34
Udenfor temaet		
Anders Rou Jensen	Jeg har hørt en lille popfugl synge (Svend Nielsen: Flyv lille påfugl)	39
Anmeldelser		
Lars Ole Bonde	Imponerende, inspirerende, irriterende (Carl Dahlhaus: Die Musik des 19. Jahrhunderts)	41
Jens Brincker	Folk-lexicon (Kaarel Siniveer: Folk-lexicon)	43
Lars Nielsen	Andresens fordomme	44
Debat		
Jens Jørn Gjedsted	Svar på Jens Jørn Gjedsteds læserbrev	45
Jørn Andresen	Musik og sex	46
Jane Mink Rossen	Nye bøger	46
Bogliste		
Redaktion		
Henrik Adler, Lars Ole Bonde, Sven Fenger (ansvarshavende for dette nr.), Hanne Tofte Jespersen, Arne Kjær, Jens Henrik Koudal, Lars Nielsen, Karin Sivertsen. – Under planlægningen af dette nummers temarubrik har Inge Nygaard Pedersen og Benedikte Barth Scheiby medvirket som gæsteredaktører.		
Illustrationer		
Catarina Bosæus (tegninger på for- og bagside samt s. 30), Nausikaa Bodelsøe (fotografier s. 4, 9, 11 og 12), Inge Nygaard Pedersen og Benedikte Barth Scheiby (collage s. 27)		
Redaktionens adresser		
Modspil, c/o Musikvidenskabeligt Institut, Klerkegade 2, 1308 København K.		
Modspil, c/o Musikvidenskabeligt Institut, Universitetsparken 220, 8000 Århus C.		
Administration		
Kroghs Skolehåndbog, 7100 Vejle. Telefon 05-82 39 00.		
Tryk		
Jørn Thomsen Offset, Kolding.		
Adresseændring og abonnement		
meddeles til Kroghs Skolehåndbog.		

Musikterapiuddannelsen på AUC

Ålborg Universitetscenter har en rimelig chance for at blive internationalt berømt i universitetskredse. På AUC findes nemlig en uddannelse, som ikke haves på noget andet universitet i Europa – en musikterapiuddannelse. Med den interesse for terapi, der breder sig i de vestlige samfund skulle et sådant uddannelsstilbud nok kunne vække opmærksomhed. I dette nummer redegør de to musikterapeuter, der foreløbig er tilknyttet uddannelsen, Inge Nygaard Pedersen og Benedikte Barth Scheiby, nærmere for grundlæggende teorier indenfor den gren af musikterapien, de arbejder ud fra, den såkaldte aktive musikterapi.

Hidtil har det været et privatanliggende at uddanne sig til terapeut, og oftest er der tale om at terapeutuddannelsen, om den nu koncentrerer sig om gestaltterapi, kropsterapi, drømmeterapi, musikterapi eller andre indfaldsvinkler, har fungeret som overbygning til en anden uddannelse.

Med indførelsen af musikterapiuddannelsen på AUC er betingelserne for et uddannelsesforløb af denne art derfor ændret på to væsentlige punkter. Dels er uddannelsen en grunduddannelse, som de studerende påbegynder i en alder af ca. 20 år, dels er den statslig og altså gratis for de studerende. Desuden er universitetet, som danner rammen om uddannelsen en institution, som traditionelt er orienteret mod teoretisk arbejde med fænomener i samfundet – altså udenfor det enkelte individ, mens det at arbejde med (og i) terapi frem for alt er praktisk orienteret og rettet mod den individuelle udvikling.

Aldersspørgsmålet er måske det vigtigste. De studerende, der nu påbegynder uddannelsen skal i løbet af 4-5 år blive i stand til at hjælpe mennesker med psykiske problemer indenfor alle aldersklasser. Men de færreste er som 25-årige færdige med deres egen psykologiske udvikling. Motivationen for at søge ind på en terapiuddannelse kan desuden

meget vel være et ubevidst ønske om at få mere hold på helt personlige problemer og dette ønske må uddannelsen nødvendigvis opfylde, hvis ikke arbejdet med at hjælpe andre skal blive en flugt fra uafklarede konflikter hos terapeuten selv (til skade for de fremtidige klienter).

De studerende skal altså på denne korte tid og i en periode af deres liv, hvor de samtidig skal udvikle og stabilisere deres sociale tilværelse, lære at se objektivt på såvel egne som andres psykiske konflikter og lære hvordan man løser disse. Ikke nogen helt let opgave!

Når det anføres som et problem at uddannelsen er gratis, kan det lyde som et paradoks. Dybdepsykologisk betragtet er det dog indlysende, at det må være forbundet med omkostninger at indgå i en terapeutisk uddannelse. For at blive en god terapeut er det som tidligere nævnt uomgængeligt nødvendigt, at personen selv indgår i terapiforløb som klient – eller elev. Det, der her skal ske, er at personen lærer at acceptere sider af sig selv, som er trængt bort fra bevidstheden, fordi de ikke tilfredsstiller det selv billede, den enkelte har opbygget i det tidligere liv. Men idealforestillingerne er langt de stærkeste og mest grundfæstede og der skal udkæmpes en hård kamp før de negative sider får lov at stige frem fra underbevidsthedens mørke. Forudsætningen for at det kan ske er en dyb og ægte vilje hos individet til at se disse ting, og betalingen bliver her et symbol på denne vilje, jvf. f.eks. Marie Cardinal: »Ord som forløser«, der beskriver en psykoanalytisk proces. Personen må være villig til at ofre noget for at nå frem til en større indsigt.

På AUC bliver situationen den modsatte. Musikterapiuddannelsen fremtræder som et tilbud til de studerende, som, hvis de altså gider, kan deltage i undervisningen gratis i fire år; og så længe de tager deres eksaminer til tiden, vil de være så hjerteligt velkomne, for

det skaber »studietrinstilvækster« (som uddannelsessteknokraterne så smukt kalder beståede eksaminer) hvilket igen har indflydelse på bevillingssituationen. Måske har man i Ålborg endog brug for musikterapiuddannelsen til at styrke det betrængte humaniora, hvorved de musikterapistuderende ligefrem bliver gidsler i en overordnet uddannelsespolitisk strategi.

Alle disse faktorer gør at det ser ud til at være et risikabelt foretagende at sætte igang. Præmisserne for en universitetsuddannelse i musikterapi synes faktisk at være i modstrid med indholdet i terapibegrebet.

For at centret ikke skal blive berygtet i stedet for berømt på dette projekt kræves der derfor vilje til grundlæggende nytænkning, åbenhed overfor de iboende problemer og virkelig opbakning – en positiv vilje til at løse en næsten umulig opgave.

For en til dels udenforstående forekommer det simpelthen besynderligt at der sættes et så kompliceret, men også epokegørende projekt igang med så lille opmærksomhed omkring. Yngelplejen udøves næsten 100% af de to musikterapeuter der er tilknyttet uddannelsen. De har rigeligt at gøre med at køre de igangsatte forløb, så det ser ikke ud som om der er overskud til at drøfte og udvikle større perspektiver i forhold til uddannelsen, hvilket er tvungende nødvendigt hvis eksperimentet ikke skal gå hen og blive en frygtelig fiasko.

Det drejer sig ganske enkelt om prioritering. Der er sat en uddannelse igang, men selve igangsættelse er en brøkdelen af det hele. Hvis musikterapiuddannelsen skal blive en succes på længere sigt er det nu, der skal postes energi i den.

Karin Sivertsen